

طراحی محیط با رویکرد کاهش آسیب اجتماعی

فهیمة جمشیدی*^۱ زهرا عباسی^۲

^۱ کارشناس ارشد گروه معماری منظر دانشگاه آزاد اسلامی واحد نطنز

Jamshidi.fahime92@gmail.com

^۲ دکترای معماری، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نطنز

چکیده :

هدف از این پژوهش، تحلیلی بر فضاهای شهری با رویکرد کاهش آسیب‌های اجتماعی (نواحی حاشیه شهر نطنز) است. در واقع می‌توان این رویکرد را به‌عنوان راهی برای تحقق شهری ایمن دانست که از اقدامات پیشگیرانه از طریق طراحی و برنامه‌ریزی شهری برای کاهش احتمال تجاوز و جرائم شهری بهره می‌گیرد. برای رویکرد امنیت از طریق طراحی پنج رکن و ویژگی قابل تصور است: تعیین قلمرو (قلمروگرایی)، نظارت (اعم از رسمی و غیررسمی)، کنترل ورودی و خروجی، امنیت فیزیکی، مدیریت و نگهداری. اصول پنجگانه این رویکرد، حاصل پیوند بسیاری از دیدگاه‌ها و تئوری‌های جرم‌شناسی‌اند. این اصول براساس فرضیات زیر پایه‌گذاری شده‌اند. در پژوهش حاضر از روش ترکیبی استفاده شده است، به این ترتیب که از روش پیمایش در زمره روش‌های کمی و از روش بحث گروهی متمرکز در زمره روش‌های کیفی بهره گرفته شده است. نتایج نشان داد زمینه‌سازی برای ایجاد فعالیت‌های اقتصادی منطبق با شرایط و ویژگی‌های مهاجران از طریق آموزش‌های فنی - حرفه‌ای و بالابردن مهارت نیروی کار با ضریب (۰/۶۱۰)، علاقه‌مندی و رضایت ساکنان از محیط پیرامون با ضریب (۰/۶۰۵) و وجود عرصه‌های همگانی جهت استفاده گروه‌های سنی و فرهنگی مختلف با ضریب (۰/۵۹۰) و قابل‌رؤیت بودن موانع و حصارها (فراهم‌نکردن فضای اختفاء مجرمان) با ضریب (۰/۵۶۰) از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار اصول قلمروهایی در کاهش آسیب‌های اجتماعی شهر نطنز به دست آمده است.

واژگان کلیدی : فضای شهری، رویکرد امنیت، آسیب اجتماعی، حاشیه‌نشینی، نطنز